

ANALÝZA: Energetický paradox: Čím víc obnovitelných zdrojů, tím větší ztráty a riziko blackoutů. Pomůže flexibilita

25.6.2025 - | PROTEXT

Český energetický trh prožívá situaci, která ještě nedávno působila téměř nepředstavitelně. Rychle přibývá hodin, kdy ceny elektřiny padají hluboko pod nulu. Rekord padl 11. května 2025, kdy se cena elektřiny propadla na 224 EUR za megawatthodinu (přes –5 000 Kč za MWh)[1]. V tu chvíli trh doslova platil domácnostem a firmám se spotovými tarify za spotřebu. Majitel elektromobilu s kapacitou baterie 60 kWh tak mohl za jedno nabití doma dostat až 300 korun.

V roce 2024 dosáhl počet hodin se zápornými cenami elektřiny hodnoty 314, což představuje nárůst o 134 % oproti 134 hodinám v roce 2023. [2]. Rok 2025 přitom bude pravděpodobně ještě extrémnější: už během prvních pěti měsíců padl nový rekord a analytici očekávají, že počet záporných hodin letos přesáhne hranici 400.

Výroba jede, peníze mizí

Za tímto jevem stojí především obrovský boom fotovoltaiky. Česká republika během roku 2024 přidala téměř 1 GW instalovaného výkonu, čímž se celková kapacita blíží 4,64 GW. Od dubna do srpna pak negativní cenové hodiny představovaly dokonce kolem 15 % veškeré solární produkce. „Současná situace jasně ukazuje, že obnovitelné zdroje nemohou existovat izolovaně. Bez flexibilních technologií pro akumulaci a regulaci spotřeby se jejich potenciál nejen nevyužije, ale začne vytvářet významné ekonomické ztráty,“ vysvětluje Martin Pacovský, investiční ředitel fondu ARETE Energy Transition.

A zdaleka nejde jen o peníze. „Pokud se situace nezmění a disproporce mezi výrobou a spotřebou dál porostou, stabilita dodávek elektřiny bude vážně ohrožena. Blackouty se přestanou jevit jako teoretická možnost a stanou se reálným rizikem,“ varuje Pacovský.

Evropa na energetické houpačka

Energetická volatilita ovšem není jen českou specialitou. V Německu zaznamenali v roce 2024 dokonce 457 hodin se zápornými cenami, což je o 52 % více než o rok dříve[3]. Jen v květnu 2025 bylo takových hodin už 130. Nejnižší cena přitom dosáhla až –250 EUR za MWh. K jednomu z největších extrémů ale došlo opět v Česku, když 11. března 2024 cenový signál v rámci platformy PICASSO propadl až na –1 900 EUR za MWh[4].

„Energetický trh se chová jako gigantický zesilovač. Každý sebemenší přebytek nebo nedostatek výroby vede ke skokovému cenovému extrému. Přitom stále chybí potřebná flexibilita, a to navzdory rostoucím investicím do bateriových systémů,“ upozorňuje Pacovský.

Flexibilita je nová nutnost

Evropská komise v březnu 2025 schválila český dotační program ve výši 279 milionů eur na výstavbu bateriových úložišť o celkové kapacitě 1,5 GWh[5]. To by mělo odpovídat zhruba 150 tisícům domácností s vlastními bateriemi. Ale i tato kapacita je podle odborníků pouhým začátkem, protože během solární špičky vznikají denně přebytky ve výši několika gigawatthodin. Bez rozsáhlé investice

do flexibility hrozí, že obnovitelné zdroje začnou paradoxně ohrožovat samy sebe.

Právě proto ARETE Energy Transition investuje především do inteligentních plynových kogeneračních jednotek, které vyrábějí elektřinu ve špičkách a dodávají energii, kdy je na trhu nejpotřebnější. *„Energetika se mění z jednoduchého principu 'čím více, tím lépe' na mnohem komplexnější systém, kde jsou rozhodující právě flexibilní řešení. Každý další megawatt solární energie bez schopnosti jejího efektivního využití je nejen nevyužitým přebytkem, ale stále častěji také ztrátou,”* uzavírá Martin Pacovský.

[1] <https://www.ote-cr.cz/cs/kratkodobe-trhy/elektrina/denni-trh?date=2025-05-11>

[2] https://www.ote-cr.cz/en/about-ote/ote-news/20241216_tz_weather-effects-on-electricity-prices-1.pdf

[3] <https://www.pv-magazine.com/2025/01/06/germany-records-457-hours-of-negative-electricity-prices-in-2024/>

[4] <https://montelnews.com/news/68f3c027-3cc8-46aa-83cc-fce54a03dd7e/italy-surplus-spurs-price-drop-picasso-confusion-expers>

[5] <https://www.energy-storage.news/eu-approves-e279-million-state-aid-for-storage-rollout-in-czechia/>

[6] <https://www.solarpowereurope.org/press-releases/new-report-european-battery-storage-grows-15-in-2024-eu-energy-storage-action-plan-needed>

O skupině ARETE:

Investiční skupina ARETE je od roku 2014 profesionálním správcem aktiv, který realizuje investiční řešení pro institucionální a kvalifikované investory ve dvou základních strategiích zaměřených na nemovitosti a energetickou transformaci. Základem investičních strategií skupiny je nastavení a dodržování investičních cyklů aktiv a investičních produktů. Součástí úspěšné historie jsou dva již uzavřené investiční fondy, které byly vyplacené s nadstandardním výnosem. V současnosti skupina spravuje fond ARETE INDUSTRIAL zaměřený na investice do kvalitních průmyslových nemovitostí a nově také fond ARETE ENERGY TRANSITION, který směřuje investice především do flexibilních zdrojů energie. Oba fondy jsou otevřeny pro investování pouze kvalifikovaným investorům. Více informací najdete na www.arete.eu.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/analyza-energeticky-paradox-cim-vic-obnovitelnych-zdroju-tim-vetsi-ztraty-a-riziko-blackoutu-pomuze-flexibilita/2690803>